

Kazatel: Josef Hurta

Čtení: Mt 25, 1 – 13

Text: L 18, 35 – 43 *Když se Ježíš přiblížil k Jerichu, seděl u cesty jeden slepec a žebrał. Když uslyšel, že kolem prochází zástup lidí, ptal se, co se to děje. Řekli mu, že tudy jde Ježíš Nazaretský. Tu zvolal: "Ježíši, Synu Davidův, smiluj se nade mnou!" Ti, kteří šli vpředu, ho napomínali, aby mlčel. On však tím více křičel: "Synu Davidův, smiluj se nade mnou!" Ježíš se zastavil a přikázal, aby ho k němu přivedli. Když se přiblížil, Ježíš se ho otázel: "Co chceš, abych učinil?" On odpověděl: "Pane, at' vidím." Ježíš mu řekl: "Problédni! Tvá víra tě uzdravila." Ihned problédl, šel za ním a oslavoval Boha. A všechen lid, který to viděl, vzdal Bohu chválu.*

Dnes je neděle masopustní. Masopust máme spojený především s karnevalovými průvody, v nichž pochodují nejrůznější maškary. Lidé navlečení do tradičních masek procházejí ulicemi a přijde jim to jako náramná taškařice. Já tedy úplně nevím, co je na tom tak legračního, když někdo ze sebe dělá koně, krávu či medvěda. Stejně většinou dorazí domů jako opice.

Mě spíš zajímají lidi, jak vypadají skutečně, tedy jací jsou uvnitř a jak vypadají pod tou maskou, v níž se schovávají. Už jako tříletý jsem se zajímal, proč má Mikuláš babiččiny papuče. Baví mě lidi demaskovat, odkrývat jejich nitro a vidět jejich vnitřní krásu. Tedy dívat se na lidi tak, jak se na nás dívá Bůh.

My jsme ale k sobě velmi často slepí a do lidského nitra nevidíme. Procházejí kolem nás zástupy lidí, ale jako by pořád byl masopust, my často jen podle jejich křiku, vidíme před sebou buď krávu, nebo vola. Ale jací jsou skutečně, to nejsme schopni vidět. Už ve Starém zákoně se píše, že člověk se dívá na to, co má před očima, ale Hospodin hledí k srdci. Jsme jako ten slepec u cesty, když kolem něj procházel průvod, mířící do Jericha. On ale právě díky své slepotě viděl možná věci jinak než zdravý.

Když uslyšel, že kolem prochází zástup lidí, ptal se, co se to děje. Řekli mu, že tudy jde Ježíš Nazaretský. Slepec nikdy ve svém životě Ježíše neviděl. Koneckonců, my taky ne. Ale evidentně už o něm leccos slyšel. Tak jako my. Proto jej nazval Synem Davidovým. Toto označení si Ježíš u slepce nevysloužil svým vzhledem. Ten žebrák mohl spíš zaslechnout řeči o Ježíšově původu, protože Ježíš byl skutečně z královského rodu. Rodokmen Ježíšovy rodiny sahá až ke králi Davidovi. To pochopitelně ještě nic neznamená. Slepec ovšem spojuje označení Syna Davidova s prosbou o smilování. Takové prosby se vysílaly ke králi. Vždyť i ve zvolání „Hosana, Synu Davidovu“ se hebrejsky ozývá prosba o královskou milost. Slepec tedy vidí v Ježíši skutečného krále. Neví, jak Ježíš vypadá, neví, co má na sobě. To přece není důležité. Ale tuší, kým Ježíš ve skutečnosti je. A podle toho se k němu obrací. Tak to koneckonců děláme všichni, že se chováme k druhým podle toho, co si o nich myslíme. Jinak se budeme chovat, ulpíme-li jen na masce a roli, kterou máme před očima a kterou před námi nějaký člověk hraje, a jinak se budeme chovat k někomu, koho známe důvěrně. V této situaci je slepcovo zrakové postižení vlastně výhodou, že nedá na vnější zjev, ale řídí se hlasem a touhou svého srdce. Věří, že Ježíš je král, od něhož se může nadít pomoci. Mimochodem, jak vnímáme Ježíše my? Kým pro nás je?

Slepec nejen že ve svém srdci nějak uvěřil, ale on se začal podle své víry také spontánně projevoval. A nebyla to žádná konvenční zbožná póza. Jeho projevy víry by nám byly asi stejně nepříjemné, jako lidem v zástupu. Začal hlasitě křičet a volat: „Ježíši, Synu Davidův, smiluj se nade mnou!“ Ti, kteří šli vpředu, ho napomínali, aby mlčel. On však tím více křičel: „Synu Davidův, smiluj se nade mnou!“ Rozhodně nešlo o žádnou naučenou recitaci. Slepec tu vylévá před Ježíšem hořkost své duše. Jenže ostatní nemají pro takový způsob žádné pocho-

pení. Prý je nevhodné se takto projevovat. Či spíše, milý slepče, vypadnul jsi z role. Máš mít masku pokorného slepého, který je smířen se svým osudem, který se ničeho nedomáhá, a zvláště ne tak radikální životní změny, jako je uzdravení. Máš být realista, máš přijmout svůj úděl a nevěřit na zázraky. Všichni se přece musíme chovat podle masky, kterou představujeme. Ty jsi slepec, tak máš být slepý. A buď zticha. A neodhaluj nám tady své naivní vnitřní touhy či dokonce svou pravou tvář. Jenže slepec právě všechny své masky odhodil.

V jiné verzi téhož vyprávění slepec odhodil svůj plášť. Zde odhazuje svůj stud i svoji hrdost, své ohledy a vnitřní zábrany. Nedbá na to, že se to nehodí. Vždyť právě teď se mu naskýtá jedinečná příležitost záchrany. Nechce svou šanci promeškat jako pošetilé družičky, nechce ji spálit jako ti, kteří oddálili svůj příchod na hostinu a tak o ni přišli. Uvědomuje si: 'Teď nebo nikdy! Přesně tak, jak to vždycky učil Ježíš. Neohlížet se nazpět, nezdržovat se nepodstatnými věcmi, ale vstoupit do Božího království tady a teď. Dokud je příležitost. Proto slepec křičí. Nic si nedělá z lidí kolem, kteří jej napomínají, okřikují, umravňují, vykazují do patřičných mezí.

Ježíš se zastavuje, ale ke slepci nejde. Právě těm, kteří slepce od setkání s Ježíšem odrazovali, prikazuje, aby ho k němu naopak přivedli. To je pro ně od Ježíše taky dobrá lekce.

A když se ti dva setkali, Ježíš se zeptal: „Co chceš, abych pro tebe učinil?“ On odpověděl: „Pane, at' vidím.“ Opět slyšíme přímočarou odpověď, jdoucí k jádru problému. Slepce neprosí, aby ho druzí už neokřikovali, neprosí Ježíše o almužnu, neprosí o vyšší sociální dávky. Chce jediné: Jsem slepý, tak at' vidím! At' se mohu postavit na vlastní nohy a jít za tebou. At' sám vidím, jak ty, Ježíši, vypadáš a co děláš. At' to nemám pořád jen zprostředkovaně. At' tě mohu mít sám neustále před očima.

Ježíš mu řekl: "Prohlédni! Tvá víra tě uzdravila.“ V originále je „zachránila“. A my se ptáme, jaká to byla víra, která slepce zachránila? No viděli jste to sami. Víra, která křičí. Víra, která se neohlíží na konvence. Víra, která chytá příležitost za pačesy. Víra, která se nedá tak snadno odradit lidmi okolo. Víra, která si na nic nehraje a jde cílevědomě k jádru problému. Víra, která Ježíše nepustí, dokud on jí nepožehná.

Bratři a sestry, tady nejde o žádné sebeuzdravení, k němuž by slepec Ježíše ani nepotřeboval. To by nemusel čekat u cesty a mohl být zdravý dávno. Byl to skutečně Ježíš, kdo otevřel slepce oči. To on řekl: „Prohlédni!“ Ježíš ale zároveň zdůrazňuje, že bez té křičící víry můžeme dopadnout jako pošetilé družičky, nebo jako ti, kdo zmeškali královskou hostinu, tedy ti, pro které nakonec zbylo jen vyvržení do temnot, kde je pláč a skřípění zubů.

A tak, milí přátelé, nebojme se křičící víry, i když je slepá. Ježíše nevidíme svýma očima. Ale nesmíme se tím nechat odradit. A já věřím, že když nám Ježíš říká: „Prohlédni“, že prohlédneme. Že se nám dostane té milosti, a my ho spatříme, porozumíme, půjdeme za ním a budeme oslavovat Boha. Koneckonců, nejsme v tom sami. Je mnoho těch, kteří už takto prohlédli, Ježíše viděli a vzdali Bohu chválu.

Modlitba: *Bože, dej nám prohlédnout a vidět Ježíše. Moci se ho dotknout a vyznat mu lásku i víru.*

Přímlovná modlitba: *Pane Ježíši Kriste, dej, at' svoji víru nemaskujeme za zbožnou pózu, ale jsme ve víře spontánní, možná i živelní. Dej, at' jsme v projevech víry svobodní a zároveň, at' nejsme kamenem úrazu a pohoršením pro slabé. Dej nám respekt ke zbožnosti druhých a nás vyznej z každé křečovitosti a neupřímnosti. Modlíme se za věřící všech vyznání, za naše spolubratry a spolusestry, s nimiž možná nesdílíme jeden ovčinec, ale určitě jednoho pastýře. Modlíme se za náš sbor, at' je místem radostné uvolněnosti, pokoje a smíření. Prosíme za nevyčísitelně nemocné, aby nepodléhali rezignaci a skeleslosti, ale nalézali v tobě uzdravení, nový pohled a byli vysvobozováni z temnot svých problémů k naději, radosti a víře. Amen.*